

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

กรมส่งเสริมการเกษตร

วันที่ 6 กันยายน 2560

ศพก. ?

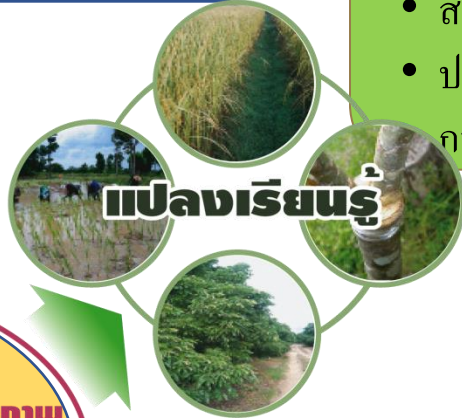
- แหล่งเรียนรู้การผลิตสินค้าเกษตรที่ถูกต้องและเหมาะสมสำหรับชุมชน
- ศูนย์กลางการบริการ และแลกเปลี่ยนความรู้ ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานต่างๆ กับเกษตรกรในชุมชน
- ใช้สถานที่ของเกษตรกรต้นแบบเป็นที่ตั้งศูนย์ฯ
- มีเครือข่ายสนับสนุนด้านวิชาการและการบริการเฉพาะด้าน ในแต่ละอำเภอ
- ปัจจุบันมี ศพก. 882 ศูนย์ และเครือข่าย 10,523 ศูนย์

องค์ประกอบของ ศพก.

- ### เกษตรกรต้นแบบ
- เป็น Smart farmer
  - ประสบความสำเร็จ
  - เป็นที่ยอมรับ/เป็นแบบอย่าง

- ### แปลงเรียนรู้
- เป็นแปลงของเกษตรกรต้นแบบ
  - สาธิตวิธี/สาธิตผล
  - ปรับปรุง/ปรับเปลี่ยนการผลิต

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

- ### หลักสูตรการเรียนรู้
- เนื้อหาวิชา
  - วิธีการเรียนรู้
  - แผนการเรียนรู้

- ### ฐานการเรียนรู้
- สอดคล้องกับหลักสูตร
  - เรียนรู้จากของจริง
  - เรียนรู้เฉพาะเรื่อง
  - มีข้อมูล/องค์ความรู้

แนวคิดหลัก

□ พัฒนาระดับ ศพก.

- ศพก. เกรด **A** $\longrightarrow$ สมบูรณ์ และพัฒนาเครือข่าย
- ศพก. เกรด **B** $\longrightarrow$ **A** ขยายเครือข่าย
- ศพก. เกรด **C** $\longrightarrow$ **B** $\longrightarrow$ **A** สร้างเครือข่าย

□ ประเด็นในการจัดเกรดเพื่อยกระดับ ศพก.

สภาพศูนย์เรียนรู้ฯ เกษตรกรต้นแบบ การบริหารจัดการ/แนวทางการพัฒนา และการเชื่อมโยงเครือข่าย

แนวทางการดำเนินงาน

- พัฒนาคู่พื้นฐานของ ศพก.
  - ฐานเรียนรู้
  - แปลงต้นแบบ
  - ทุกศูนย์ต้องมีงานทฤษฎีใหม่ให้เรียนรู้

- พัฒนาเกษตรกรต้นแบบ
  - ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้
  - เต็มเต็มองค์ความรู้

แนวทางการดำเนินงาน(ต่อ)

□ พัฒนาระบบติดตามและการให้บริการ

- ติดตามผลการนำความรู้ไปใช้
- สร้างกลุ่ม “ลูกศิษย์” เพื่อต่อยอดสู่แปลงใหญ่
- การเป็นศูนย์กลางการให้บริการทางการเกษตร
  - บริการของศูนย์ ศพก.
  - บริการและการสนับสนุนจากภาครัฐ
  - การสำรวจลงทะเบียนข้อมูลการเกษตรต่างๆ เช่น อุทกภัย ฯลฯ

แนวทางการดำเนินงาน(ต่อ)

- เป็นศูนย์กลางและผู้นำการพัฒนาการเกษตรของชุมชน
  - โครงการ 9101 ตามรอยเท้าพ่อฯ
  - ยุทธศาสตร์การพัฒนาการเกษตรของชุมชน

วิธีการ

1. ประธาน ศพก. กำหนดทิศทางและเป้าหมายการพัฒนาการเกษตรในชุมชน
  - องค์กรรวม
  - เต็มเต็มตามศักยภาพและความเหมาะสม
  - แบ่งแยกบทบาทในลักษณะกลมกลืนระหว่างภาคประชาชนและภาครัฐ

วิธีการ (ต่อ)

2. คณะกรรมการ ศพก.

- ทำเวทีประชาคมเพื่อกำหนดเป้าหมายและทิศทางการพัฒนาของชุมชน
- กำหนดประเด็นการพัฒนาและวิธีการ
  - ศพก. & เครือข่าย ดำเนินการเอง
  - แสวงหาความร่วมมือและการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก
    - * กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
    - * นอกกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
  - ร่วมกันขับเคลื่อนและดำเนินการตามความต้องการของชุมชน
  - ติดตามผลและร่วมแก้ไขปัญหา

วิธีการ (ต่อ)

3. สนับสนุนและเชื่อมต่อจากโครงการภาครัฐ

- หน่วยงานต่างๆ ในสังกัด กษ. ดำเนินการตามบทบาทหน้าที่ โดยใช้ ศพก. เป็นแกนกลาง
- มีการกำหนดกิจกรรมร่วมกันให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน
- ดำเนินการในลักษณะบูรณาการโดยสมาชิกและเครือข่ายเป็นเป้าหมาย ทั้งนี้ ทุกกิจกรรมที่จะสนับสนุนต้องถูกกำหนดโดยความต้องการของชุมชน

การเตรียมการภาครัฐที่จะดำเนินการ

กรมส่งเสริมการเกษตร

วันที่ 6 กันยายน 2560

เป้าหมาย ปี 2561 ปีแห่งการยกระดับคน การบริหารจัดการ มาตรฐานสินค้าเกษตร สู่เกษตร 4.0 (230,762,180 บาท)

- **เป้าหมาย :** คพก. ระดับดี (A) 470 ศูนย์ (วงเงิน 123,018,026 บาท)

1. เสริมสร้างความเข้มแข็งให้ คพก.
2. รองรับบริการด้านเกษตรให้ครอบคลุมกิจกรรมการเกษตรในพื้นที่

- **กิจกรรมหลัก**

1. การให้บริการของ คพก. (78,482,126 บาท)
2. พัฒนาศูนย์เครือข่าย และสร้างเครือข่ายการทำงาน (40,113,900 บาท)
3. ประสานความร่วมมือหน่วยงานวิชาการ/วิจัย (4,422,000 บาท)

เป้าหมาย ปี 2561 ปีแห่งการยกระดับคน การบริหารจัดการ มาตรฐานสินค้าเกษตร สู่เกษตร 4.0 (230,762,180 บาท)

- **เป้าหมาย :** ศพก. ระดับปานกลาง (B) 401 ศูนย์ (วงเงิน 93,347,535 บาท)
  1. พัฒนา ศพก. เพื่อยกระดับเป็น A
  2. เน้นการพัฒนาคน และหลักสูตรการเรียนรู้
- **กิจกรรมหลัก**
  1. พัฒนาศักยภาพ ศพก. (23,373,292 บาท)
  2. พัฒนาเกษตรกรผู้นำ (10,573,500 บาท)
  3. เตรียมการพัฒนาศูนย์เครือข่าย (24,597,550 บาท)
  4. การให้บริการของ ศพก. (31,099,993 บาท)
  5. การสร้างเครือข่ายการทำงาน (3,703,200 บาท)

B

เป้าหมาย ปี 2561 ปีแห่งการยกระดับคน การบริหารจัดการ มาตรฐานสินค้าเกษตร สู่เกษตร 4.0 (230,762,180 บาท)

- **เป้าหมาย : ศพก. ระดับปรับปรุง (C) 11 ศูนย์ (วงเงิน 14,396,619 บาท)**

1. พัฒนา ศพก. โดยเน้น 4 องค์ประกอบ
(เกษตรกรต้นแบบ, ฐานเรียนรู้, แปลงเรียนรู้, หลักสูตร)
2. มีความพร้อมเป็นแหล่งเรียนรู้ และให้บริการด้านการเกษตรของชุมชน

- **กิจกรรมหลัก**

1. วิเคราะห์ศักยภาพ (22,000 บาท)
2. พัฒนาศักยภาพ ศพก. (968,915 บาท)
3. พัฒนาเกษตรกรต้นแบบ (48,290 บาท)
4. พัฒนาเกษตรกรผู้นำ (354,190 บาท)
5. เตรียมการพัฒนาศูนย์เครือข่าย (10,963,250 บาท)
6. การให้บริการของ ศพก. (2,039,974 บาท)

เป้าหมาย ปี 2561 ปีแห่งการยกระดับคน การบริหารจัดการ
มาตรฐานสินค้าเกษตร สู่เกษตร 4.0 (230,762,180 บาท)

การบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงาน

- ประชาสัมพันธ์/สร้างการรับรู้
(สารคดีเชิงข่าวผ่านสื่อทีวี และวิทยุ, หนังสือพิมพ์, วารสาร, เว็บไซต์)
ใช้งบประมาณของหน่วยงาน
- รายงาน และติดตามผลการดำเนินงาน (ทุกหน่วยงาน)
- ประเมินผลการดำเนินงาน (สศก.)

- ตัวอย่าง -

แผนบูรณาการการดำเนินงานโครงการศูนย์เรียนรู้
การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๑

ศพก. อำเภอ บ้านโป่ง จังหวัด ราชบุรี

**แผนบูรณาการการดำเนินงานโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ศพก. อำเภอ บ้านโป่ง จังหวัด ราชบุรี**

กิจกรรม	เป้าหมาย		ช่วงเวลา				หน่วยงาน
	งาน	งบประมาณ (บาท)	ต.ค.-ธ.ค. 60	ม.ค.-มี.ค.61	เม.ย.-มิ.ย.61	ก.ค.-ก.ย.61	
รวม		377,831					
1.วิเคราะห์ศักยภาพ	1 ศพก.	2,000	↔				
- การวิเคราะห์ศักยภาพ							กสก.
- กำหนดแนวทางพัฒนาและแผนการดำเนินงาน							
2.พัฒนาศักยภาพ ศพก.			↔				
- พัฒนาฐานเรียนรู้ และ แปลงเรียนรู้	5	5,000					กสก.
- สนับสนุนการดำเนินกิจกรรมกลุ่มของเกษตรกร		4,545					กสส.
- จัดทำแปลงเรียนรู้		42,705					กปศ.,กวก.,กป.,กข.
- พัฒนาฐานเรียนรู้ด้านดิน		17,864					พต.
- ฐานเรียนรู้		2,000					กป.
- พัฒนาฐานเรียนรู้ด้านบัญชี							
- ฐานเรียนรู้ด้านบัญชี		2,000					กตส.
- สมุดบัญชี		13,500					กตส.
- พัฒนาครูบัญชีประจำศูนย์		470					กตส.

แผนบูรณาการการดำเนินงานโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ศพก. อำเภอ บ้านโป่ง จังหวัด ราชบุรี

กิจกรรม	เป้าหมาย		ช่วงเวลา				หน่วยงาน
	งาน	งบประมาณ (บาท)	ต.ค.-ธ.ค. 60	ม.ค.-มี.ค.61	เม.ย.-มิ.ย.61	ก.ค.-ก.ย.61	
3.พัฒนาเกษตรกรต้นแบบ							
- ประชุมคณะกรรมการ ศพก. ระดับจังหวัด	10 คน	4,000	↔		↔		กสก.
- อบรมเกษตรกร		390					กปศ.
4.พัฒนาเกษตรกรผู้นำ							
- อบรมเกษตรกรตามหลักสูตรหลัก บังคับ เสริม	30 คน	32,200			↔		กสก.,กวก.,กปศ.,กสส.
5.เตรียมการพัฒนาศูนย์เครือข่าย							
- ประชุมคณะกรรมการเครือข่าย ศพก.ระดับจังหวัด	2 คน	1,200		↔	↔		กสก.
- อบรมเกษตรกรศูนย์เครือข่าย (ศจช. และ ศดปช.)	55 คน	17,000			↔		กสก.
- สนับสนุนการดำเนินงานศูนย์เครือข่าย (ศจช. และ ศดปช.)	3 ศูนย์	8,000			↔		กสก.
- แปลงเรียนรู้ของศูนย์เครือข่ายด้านดินปุ๋ย	1 แปลง	4,000			↔		กสก.
- แปลงติดตามสถานการณ์ศัตรูพืช	1 แปลง	350			↔		กสก.
- เวทีเชื่อมโยงเครือข่ายของศูนย์เครือข่าย	1 เวที	2,800	↔				กสก.
- เตรียมการพัฒนาศูนย์เครือข่าย		17,455					กปศ.,กข.
- สนับสนุนปัจจัยการผลิต		8,900					กป.
- สร้างเครือข่ายการทำงาน		6,000					กป.

แผนบูรณาการการดำเนินงานโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ศพก. อำเภอ บ้านโป่ง จังหวัด ราชบุรี

กิจกรรม	เป้าหมาย		ช่วงเวลา				หน่วยงาน
	งาน	งบประมาณ (บาท)	ต.ค.-ธ.ค. 60	ม.ค.-มี.ค.61	เม.ย.-มิ.ย.61	ก.ค.-ก.ย.61	
6.การให้บริการของ ศพก.							
- บริการข้อมูลข่าวสาร	1 ชุด	36,424		←→			กสภ.,กสส.,สศท.,กข., กวก.,กป.
- บริการด้านการเกษตร	1 ชุด	3,927					กปศ.,กข.
- ถ่ายทอดความรู้และนวัตกรรม		10,000					ชป.
- การจัดงานวันถ่ายทอดความรู้ (Field day)	1 ครั้ง	20,000			↔		กสภ.
- สนับสนุนปัจจัยควบคุมศัตรูพืช	1 ศูนย์	1,500			←→		กสภ.
- การให้บริการความรู้ด้านบัญชี		113,034					กตส.
- จ้างครูบัญชีประจำศูนย์		-					
- การประชาสัมพันธ์และส่งเสริมเรื่องการปฏิบัติการฝนหลวง		567					ฝล.

ข้อมูล ณ วันที่ 5 กันยายน 2560

โครงการเพิ่มศักยภาพศูนย์เรียนรู้
การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
(ศพก.)

มติ ครม. เมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2560

แนวทางการพัฒนา

A

1. ปรับปรุงแปลงเรียนรู้ให้มีสภาพดีเหมาะสมที่จะใช้เป็นตัวอย่างในการสาธิตและการเรียนรู้

2. ปรับปรุงฐานเรียนรู้ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหา อย่างน้อย 5 ฐาน

3. ปรับปรุงข้อมูลประจำศูนย์ให้เป็นปัจจุบัน

B

1. ปรับปรุงแปลงเรียนรู้ให้มีสภาพดีเหมาะสมที่จะใช้เป็นตัวอย่างในการสาธิตและการเรียนรู้

2. ปรับปรุงฐานเรียนรู้ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหา อย่างน้อย 5 ฐาน

3. ปรับปรุงข้อมูลประจำศูนย์ให้เป็นปัจจุบัน

C

1. จัดทำแปลงเรียนรู้ให้มีสภาพดีเหมาะสมที่จะใช้เป็นตัวอย่างในการสาธิตและการเรียนรู้

2. จัดทำฐานเรียนรู้ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหา อย่างน้อย 5 ฐาน

โครงการเพิ่มศักยภาพศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

ระหว่างวันที่ 1 กันยายน 2560 - 31 ธันวาคม 2560

วงเงิน 123,774,600 บาท จากงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (งบดำเนินงาน)

ที่	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	กันยายน				ตุลาคม				พฤศจิกายน				ธันวาคม			
			ส.1 (1-10)	ส.2 (11-17)	ส.3 (18-24)	ส.4 (25-30)	ส.1 (1-8)	ส.2 (9-15)	ส.3 (16-22)	ส.4 (23-31)	ส.1 (1-5)	ส.2 (6-12)	ส.3 (13-19)	ส.4 (20-30)	ส.1 (1-10)	ส.2 (11-17)	ส.3 (18-24)	ส.4 (25-31)
1	เตรียมการ - ขอจัดสรรงบประมาณ - จัดทำคู่มือโครงการ	กวพ. กวพ.	↔															
2	การสร้างการรับรู้ - ชี้แจงสร้างความเข้าใจให้ จนท.เขต/จังหวัด	กวพ.			↔													
3	สร้างความเข้าใจในพื้นที่ - ชี้แจง SC - ชี้แจงอำเภอ - ชี้แจง ศพก.	จังหวัด จังหวัด อำเภอ			↔													
4	การวิเคราะห์ศักยภาพ ศพก. - วิเคราะห์ศักยภาพ ศพก. - จัดทำแผนพัฒนา ศพก. - แจกแผนให้จังหวัด/SC	อำเภอ/จังหวัด/SC อำเภอ/จังหวัด/SC อำเภอ				↔												
5	การพัฒนาศักยภาพ ศพก. - พัฒนาแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้ หลักสูตร - ข้อมูลประจำศูนย์ - สื่อหรือเอกสารองค์ความรู้	อำเภอ/จังหวัด/SC อำเภอ/จังหวัด/SC อำเภอ/จังหวัด/SC								←								
6	ติดตามและให้การสนับสนุนพื้นที่	เขต/จังหวัด				←												→
7	รายงานผลการดำเนินงาน - แผนพัฒนา ศพก. - ภาพกิจกรรมก่อน-หลังดำเนินการ - จัดทำวิดิทัศน์แนะนำศพก.และองค์ความรู้	อำเภอ/จังหวัด อำเภอ/จังหวัด อำเภอ/จังหวัด/เขต					↔											↔
																		↔

หมายเหตุ : ทุกกิจกรรมเป็นงบดำเนินงาน

ข้อมูล ณ วันที่ 5 กันยายน 2560 เวลา 18.30 น.

สามารถดูข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ <http://alc.doe.go.th/>

ขอบคุณ